

Onderwijskundig jaarverslag 2020-2021

Inleiding

De focus op schoolontwikkeling voor dit schooljaar is bepaald n.a.v. evaluatie & reflectie aan het einde van het schooljaar daarvoor, 2019-2020. Dat is een schooljaar geweest zoals we dat nooit eerder hebben meegemaakt. Door de pandemie is zelfs de school in maart 2019 gesloten en is online onderwijs opgezet. Ook vanuit deze crisis zijn onderwijskundige ontwikkelpunten naar voren gekomen. De effecten van de schoolsluiting zijn te overzien en we pakken vol energie de draad weer op in het fysieke onderwijs.

Schooljaar 2020-2021 is gestart met een heldere ontwikkelfocus, enkele organisatorisch aanpassingen i.v.m. de RIVM maatregelen en een school vol kinderen die spelen en leren met elkaar. Helaas mogen ouders nog steeds niet in grote getallen naar binnen. Dat natuurlijke contact missen we. Daarom zijn er stamgroepvieringen gehouden aan het begin van het jaar, samen met kinderen, ouders en de stamgroepleider. Na lange tijd een moment samen.

Wat wel in ons achterhoofd zat, maar toch onverwacht gebeurde, is dat de scholen wederom in december 2020 werden gesloten. Door ervaring opgedaan in het schooljaar daarvoor, kon er snel geschakeld worden naar online onderwijs en zijn alle kinderen in beeld gebleven. Echter is dit de derde lange onderbreking in een jaar tijd voor alle groepen en kinderen. Hiervan zien we flinke effecten in processen met individuele kinderen en in groepsverband; groepsdynamieken. Duidelijk wordt dat samenleven iets is dat je leert door continue te oefenen; door continue samen te leven, door bij elkaar te zijn.

Vanuit de overheid worden er extra middelen beschikbaar gemaakt om in te zetten en daarmee meer in te spelen op de ondersteuningsbehoeften die er op dit moment zijn. Vanuit de kwaliteitscyclus hebben we een [schoolscan](#) gemaakt in mei 2021 waarop keuzes zijn gebaseerd voor extra inzet en breder in te kunnen spelen op zowel individuele, stamgroep, bouw & schoolbrede ondersteuningsbehoeften.

De onderwijsinhoudelijke ontwikkelfocus op basisschool de Bijenkorf

Evaluatie n.a.v. de geformuleerde meetbare doelen bij de start van schooljaar 2020-2021:

* Versterken vanuit de jenaplanvisie

*Didactische uitwerking in het pedagogische Jenaplanconcept:
de pijler WERK*

* 't Jonge Kind

*Vertaling van de visie op 't Jonge Kind (Spel is leidend) naar de onderwijspraktijk:
Inrichting van de rijke leeromgeving (beredeneerd aanbod)
&
Tegemoetkomen aan de autonomie van het Jonge Kind*

* Taal

*Beredeneerd taalaanbod verwerken in de speel/leeromgeving van 't Jonge Kind
Verdieping en uitwerking taaldoelen MB en BB in het 'kader' van de pijler WERK*

* Rekenen

*Beredeneerd rekenaanbod in de speel/leeromgeving van 't Jonge Kind
Verdieping en uitwerking rekendoelen MB en BB in het 'kader' van de pijler WERK*

Evaluatie FOCUS versterken Jenaplanvisie

- Er is een vastgesteld ontwerp van de pijler WERK voor de MB en BB.

Het ontwerp is er en blijkt goed te fungeren als kader om onderdelen van de pijler WERK expliciet te verdiepen. Dit ontwerp heeft ertoe geleid dat er duidelijke keuzes gemaakt zijn afgelopen schooljaar hoe te werken met rekenen en taal in de pijler WERK. Vanuit taal- en rekendoelen wordt er cursusaanbod ontwikkeld (incl. manieren om in te oefenen) en worden de vaardigheden/kennis toegepast in het stamgroepwerk. De keuzes betreffende taal en rekenen zijn dan ook opgenomen in het ontwerp WERK. Dit om de impliciete kracht van het geheel inzichtelijk te houden. De 'papieren' getekend ontwerp is omgezet in een digitaal ontwerp (prezi): [Digitaal ontwerp pijler WERK](#)

- Elk teamlid kent de inhoud van de pijler WERK.

Er zijn twee fysieke teambijeenkomsten geweest. Bij de eerste bijeenkomst is het ontwerp omarmd door het hele team. Bij de tweede is deze herhaald en is er ingezoomd op het cursusaanbod. Tijdens een derde digitale teambijeenkomst is het digitale ontwerp WERK gepresenteerd en is er kort gesproken over hoe het cursusaanbod zich kan verhouden tot stamgroepwerk. We gebruiken nu de thema's vanuit de methode Blink om het stamgroepwerk vorm te geven. De vraag is of dit in de toekomst niet hoort bij cursusaanbod en dat stamgroepwerk bestaat uit onderzoekend leren vanuit onderwerpen die kinderen zelf aangeven. Voor nu maken we daar geen beslissing in. Er zal in de toekomst eerst een verdiepend onderzoekend teamgesprek over gevoerd moeten worden.

- Elk teamlid van de MB en BB geeft in de onderwijspraktijk vorm aan het cursusaanbod binnen Basiswerk (taal- en rekeninhoud krijgt vorm via focusgroep taal en rekenen).

Zie focus taal & rekenen.

- Er heeft verdieping plaats gevonden binnen de pijler WERK -> Basiswerk

Dit is tijdens een fysieke teambijeenkomst besproken. Er is vervolgens een start gemaakt binnen basiswerk op het vormgeven van het cursusaanbod taal en rekenen. Door de schoolsluiting in december heeft dit vertraging opgelopen. Er moest omgeschakeld worden naar online onderwijs waarbij er veel minder mogelijkheden zijn voor een cursusaanbod zoals we dat gestart waren.

- Er heeft verdieping plaats gevonden binnen de pijler WERK -> Stamgroepwerk.

Er was een derde teambijeenkomst gepland tijdens de studietweedaagse in februari. Vanwege de annulering van deze studiedagen is dat niet doorgegaan. Er is later een digitale workshop geweest over 'stamgroepwerk' waarbij er kort gesproken is over wat er onder stamgroepwerk verstaan kan worden. Er zijn hier geen keuzes in gemaakt om de invulling anders vorm te geven dan hoe dat nu gebeurt.

- Er is een informatieve presentatie over de ontwikkelingen binnen de pijler werk voor ouders.

Door de pandemie maatregelen zijn ouderbijeenkomsten nauwelijks mogelijk geweest. Daarnaast heeft de schoolsluiting de ontwikkeling hiervan bemoeilijkt. Wel is hier aandacht gegeven aan tijdens een 'presentatiefilmpje' voor ouders dat is gemaakt om toelichting te geven bij de kind-ouders-stamgroepleider gesprekken in februari 2021.

Evaluatie FOCUS-'t Jonge Kind

- Elke stamgroepleider in de OB weet wat er onder de ‘derde pedagoog’ wordt verstaan en zet deze gericht/bewust/beredeneerd in de onderwijspraktijk in.

Er is veel onderzocht en uitgeprobeerd in het creëren van een rijke leeromgeving. Er is verdieping en kennis gezocht op dit gebied d.m.v. het volgen van cursussen, zoals de cursus Met Sprongen Vooruit en de lezing “De derde pedagoog” door bijna de volledige focusgroep. Iedere stamgroep verkent zijn eigen pad en experimenteert in de onderwijspraktijk. Het delen hiervan en bij elkaar kijken wordt waardevol gevonden maar tegelijk moeilijk om met regelmaat te doen, zeker gezien de omstandigheden.

- Er is een uitbreiding van beredeneerde materialen in de speel/leeromgeving.

Er zijn rekenmaterialen aangeschaft die passen bij het aanbod vanuit Met sprongen vooruit, zowel de materialen van de basiscursus als van de vervolgcursus. Er is “Loose parts”- materiaal verzameld en aangeschaft, en inrichting/aankledingsmateriaal om het spel in de hoeken te verrijken. Ook Kiene cijfers en Kiene klanken zijn aangeschaft.

- Er is een basis in het beredeneerd taalaanbod in de speel- leeromgeving van het jonge kind.

De taaldoelen zoals benoemd in de digitale tool van Het Kan worden gebruikt. Dit zijn de SLO doelen. Met de tool wordt geëvalueerd, gevolgd en het aanbod gepland in de stamgroep. Bij de start van het werken met de digitale tool zijn de taaldoelen omgezet naar “ik-doelen” door de stamgroepleiders van de onderbouw om ze meer eigen te maken. Nu worden de taaldoelen zoals geformuleerd in de tool gebruikt.

- Er is een basis in het beredeneerd rekenaanbod in de speel- leeromgeving van het jonge kind.

De rekendoelen zoals benoemd in de digitale tool van Het Kan worden gebruikt. Hiermee wordt het aanbod in de stamgroep geëvalueerd, gevolgd en gepland. De materialen van Met Sprongen Vooruit zijn in eerste instantie verkennend ingezet. Wanneer het weer mogelijk is gaan meer stamgroepleiders de cursus volgen die erbij hoort.

- Elke stamgroepleider in de OB kent en werkt in de praktijk met de pedagogische cyclus.

De pedagogische cyclus is bekend en wordt gebruikt. Deze werkt ondersteunend en helpend in het goed vastleggen en evalueren van processen en ontwikkelingen.

- Elke stamgroepleider koppelt de mate van welbevinden en betrokkenheid van de groep als geheel, zowel als van individuele kinderen, aan de speel/leeromgeving van de stamgroep.

Observaties van welbevinden en betrokkenheid zijn leidend voor de stamgroepleiders in hun beredeneerd aanbod en het aansluiten bij en het verrijken van het spel. Looqin (digitaal leerlingvolgsysteem) kan hierin ondersteunend zijn. Om de mogelijkheden van Looqin optimaler in te zetten is er een scholingsbijeenkomst door de focusgroep georganiseerd en gevolgd. Vervolgens heeft de focusgroep concrete afspraken gemaakt hoe Looqin te gebruiken in de kwaliteitscyclus.

- Er wordt in de groepen gewerkt aan het bevorderen autonomie van het Jonge Kind (Vraag het de kinderen) en hoe daaraan tegemoet te komen. Dit wordt vertaald naar de onderwijspraktijk.
- Er is een gezamenlijke bijeenkomst/afstemming met het hele SPIL centrum vanuit een gezamenlijke visie op ‘t Jonge Kind (peuters & kleuters).

Deze was in februari gepland. I.v.m. de sluiting van het SPIL centrum is deze niet doorgedaan. Deze wordt begin volgend schooljaar gepland. Wel hebben alle collega's van Korein het boek Ik wil spelen ontvangen in januari, lezen deze en spreken erover in eigen team. Dat legt een mooie basis voor een inhoudelijke ontmoeting in sept/okt. 2021.

Evaluatie FOCUS-taal

- Er is een beredeneerd taalaanbod in de speel- leeromgeving van het jonge kind.

Zie evaluatie focusgroep 't Jonge Kind

- Er is een aanbod ontwikkeld horende bij de leerlijn taalgebruik.

Er is een keuze gemaakt in 'complete' leerlijnen op alle taaldomeinen door de focusgroep om verder uit te werken. Deze zijn verdeeld onder de focusleden om uit te werken. Tevens wordt de leerlijn meertaligheid opgezet.

- Er is een analyse over de huidige wijze van werken aan de doelen betreffende spelling, technisch lezen en begrijpend lezen.

Voor technisch lezen wordt onderzoek gedaan of redzaamheidslezen passend zou zijn.

Daarnaast is er gestart met de afname van de leesmonitor bij alle teamleden en kinderen. Dit is ism de bibliotheek. De uitkomsten zijn terug te lezen in dit document. [Uitkomst leesmonitor 2021](#)

- Er is een keuze gemaakt in de werkwijze waarop we gaan werken aan de doelen betreffende spelling, technisch lezen en begrijpend lezen.

Voor spelling is een duidelijke werkwijze onderzocht en afgesproken in de BB, de MB is hierbij aangesloten. Dit is opgenomen in het beleid 'Op de Bijenkorf doen we het zo 2021-2022'.

We werken met alle bovenbouw kinderen aan dezelfde spellingdoelen. Wekelijks worden drie categorieën aangeboden en ingeoeft. Kinderen zijn hierbij zoveel mogelijk zelf eigenaar van hun oefentraject, d.m.v. geselecteerde Bloonwoorden uit de categorieën en ander inoefenmateriaal. Door het afnemen van dagelijkse dictees en een doeldictee op het einde van de week kunnen kinderen zelf controleren of ze de doelen behaald hebben.

Tijdens de sluiting is deze werkwijze 'tijdelijk' op pauze gezet i.v.m. onlineonderwijs en worden 'vaste' werkboekjes uit een methode gebruikt. Wat gezien de context tijdelijk beter past.

- Ieder teamlid is zich bewust van de diversiteit in taal in de eigen stamgroep.

Er is meer bewustzijn aanwezig. Dit uit zich in een extra vraag in de kring; hoe zeg je dat in jouw taal? Daarnaast is taalfocusgroep lid Sobiha gestart met per periode een 'inspiratiekaart' per mail te sturen betreffende meertaligheid.

In de OB is er een inhoudelijke bijeenkomst geweest over meertaligheid en hoe hier mee om te gaan. Tijdens deze bijeenkomst is kennis gedeeld door meerdere collega's die hier deskundigheidsbevordering in gevolgd hebben. De OB heeft meerdere wijzen van aanpak besproken en gaat hier nog een keuze in maken.

- Er is een gedragen visie op meertaligheid in ons onderwijs.

Dit is nog niet expliciet aan de orde gekomen, wel impliciet bij het verder ontwikkelen van het taalonderwijs.

Evaluatie FOCUS-rekenen

- Workshop Denken in doelen is gevolgd door het hele team.

Deze is door de MB en BB gevolgd op 5 okt. De OB is vanuit beredeneerd aanbod ('t Kan) aan de slag gegaan met rekenen. Tijdens deze workshop kon er doorgevraagd worden zodat ieder een goed beeld heeft van werken bij rekenen vanuit Denken in doelen. Na deze bijeenkomst is er een enquête uitgezet door de focusgroep waarbij o.a. opgehaald is wel/niet op deze wijze gaan werken. Respons was 100%, draagvlak nagenoeg 100%. Met aandachtspunten en adviezen hoe aan te pakken.

De focusgroep rekenen is hiermee aan de slag gegaan. De keuze is gemaakt om vanuit Denken in doelen te gaan werken. Er is een opzet gemaakt voor procesinrichting met het team, hierbij is tevens de keuze gemaakt om een extern lid toe te voegen aan de focusgroep. (Eva, grondlegger van Denken in doelen). Bijhorende materialen (doelenposters per stamgroep, mappen met eerste opzet van bijhorend cursusaanbod) zijn besteld.

Echter is de inrichting van het proces doorkruist door de sluiting van de school. De teambijeenkomst waarbij een rekenthema vanuit de doelen, o.b.v. extern focuslid, in de MB en BB samen wordt voorbereid, kon niet doorgaan (fysiek is 'noodzakelijk').

- Er is een beredeneerd rekenaanbod in de speel- leeromgeving van het jonge kind.

Zie focusgroep 't Jonge Kind.

- Er is een keuze gemaakt hoe we met rekendoelen werken in de midden- en bovenbouw.

Zie tussentijdse evaluatie bij eerste punt.

I.v.m. de sluiting van de school en de prille start met Denken in doelen, is er in de MB voor gekozen om in het onlineonderwijs toch nog een keer vanuit de boekjes van WIZWIJS te werken. In de BB is er in het onlineonderwijs wel gewerkt in rekenthema Getal en bewerking. En is m.n. Gynzy hierbij ingezet.

- Alle collega's kennen het drieslagmodel.

Dit is niet aan bod gekomen in een TB of een digitale workshop. Dat heeft te maken met fysieke TB die niet door zijn gegaan en maken van andere keuzes in de onlineteambijeenkomsten.

- Collega's kunnen het drieslagmodel toepassen bij een observatie van een individuele leerling.

Idem dito vorige punt.

- Rekentaal en -strategieën die door de hele school gehanteerd worden, zijn vastgelegd.

Dit stond gepland binnen de focusgroep om af te stemmen. Echter niet mogelijk i.v.m. sluiting school. Dit wordt opgepakt NA de bijeenkomsten met de MB- en BB-bijeenkomst van Denken in Doelen.

- Meerdere collega's hebben de workshops van MSV gevolgd en passen dit toe in de onderwijspraktijk.

In de OB is afgesproken dat alle overige collega's de basiscursus gaan doen. Ook om de materialen goed te kunnen toepassen en in het volgende schooljaar als hele OB de verdiepingscursus te volgen. Echter is ook dit door de lockdown niet meer haalbaar voor de zomer.

In de MB en BB zijn in totaal 8 collega's die zich opgegeven hebben, deze cursus is voor de zomer alsnog gegeven.

- Er is een keuze gemaakt in de materialen van MSV, die worden ingezet in de onderwijspraktijk.

Materialen met Sprongen Vooruit zijn in jan. voor de OB aangeschaft. Het hele pakket. Collega's die de cursus al gehad hebben, nemen de anderen mee in de inzetbaarheid van die materialen beredeneerd het spel te verrijken. De MB en BB gaan de keuzes nog maken, in het verlengde van de cursus.

Evaluatie FOCUS-bewegend leren

In de eerste helft van het schooljaar zijn er buitenbeweegactiviteiten gekoppeld aan taaldoelen van de middenbouw. De beweegdocent heeft daar het initiatief in genomen en samengewerkt met de middenbouwteamleden. Deze materialen zijn ontwikkeld en ingezet met de kinderen. Echter door de schoolsluiting en stamgroepbubbels is het daarna niet verder doorontwikkeld.

Evaluatie FOCUS-schoolplan 2021-2024

Er zijn vragenlijsten uitgezet, de zogenaamde koerskaarten, vanuit SKPO. De resultaten daarvan zijn bekeken en geïnterpreteerd door het team. Van daaruit zijn er conclusies en actiepunten geformuleerd. Deze zijn met de MR besproken, op de site gezet en met alle ouders gedeeld.

<https://bsdebijenkorf.nl/schooldocumenten/resultaten-koerskaarten>

En Verder...

Vanuit visie inspelen op de situatie en context zoals het afgelopen jaar heeft ervoor gezorgd dat de ontwikkeling van rapportage naar groeigesprekken is ontstaan. Er is dan ook voor gekozen om kind-ouder-stamgroepleider gesprekken te voeren over de groei die elk kind maakt. Zie: <https://bsdebijenkorf.nl/bijblijven/schoolontwikkeling-vanuit-jenaplanvisie>